

РОМСКА ПОЕЗИЯ

„Очите на моята мургава любима
приличат на моето нещастие:
големи като умората ми,
черни като мъката ми.

Не съм вече онова, което бях,
повече няма да бъда.
Аз съм бръшлян,
притиснат до стената.“

Фламенко стих

„ОСВИЕНЦИМ“

Безводна уста, посивели очи, студени устни; тишина по здрач.	Сломено сърце, без душа, без думи и дори без плач.
---	---

Сантино Спинели

ВДИГНЕТЕ СЕ, РОМИ

Пребродих пътища безкрайни,
срещнах Цигани щастливи.
О, Роми, откъде идвате така,
с палатките и с гладните деца?
О, Роми, о, млади хора!“

*Откъс от Химн на Ромите (Джелем), 1971 г.
Автор Ярко Йованович Ягдино, 1971 г.*

СТАНЕТЕ, ЦИГАНИ, ОБЪРНЕТЕ СЪБИТИЯТА

Станете Цигани, бъдете горди,
Чуждия покров свалете.
Стига сте се крили, а
Гордо станете и събитията обърнете.
Макар и да живееш в къща,
Ти си Циганин – не мишка.
Децата си да бъдат горди остави,
На гадже не ги прави.
Добри сме като всички други, а
Най-добри където сме, сме по-добри.

.....
Гаджѐ казват, на изчезване сме вече
И скоро няма да ни има дори надалече.
Затова, братовчеди, ви казвам,
Носете гордо циганска значка,
Станете и събитията обърнете!

Чарли Смит

Въпроси за анализ: 1. Какви емоции предизвикват у вас различните стихове? 2. Кое е основното настроение, което създават „Вдигнете се, роми“ и „Станете, цигани“? 3. Какъв е политическият и културният смисъл на създаването на химн на ромите?

РОМИТЕ И ОБЕДИНЕНА ЕВРОПА

„Народ без държава или етническо малцинство, на което като цяло никога не е бил признат подобен статут, днес, в условията на европейско преустройство, ние се стремим единствено към статут на неправителствена организация. Защото ние признаваме полето на нашата дейност и нашето представителство във вътрешността на обществата, в които живеем.

В часа на паневропейската правова държава ромите, европейски народ без национална държава, избират родината на Демокрацията.

За да се превърне в политическа реалност, в гръцкия смисъл на понятието, този избор предполага естественото признаване от страна на

държавите на легитимността на нашето различие посредством равенство на нашето гражданство.“

Из изказване на вицепрезидента на Международния ромски съюз, Николае Георге, пред Конференцията за сигурност и сътрудничество в Европа, Хелзинки, 1.II.1992 г.

Задачи за анализ: Какви цели си поставя Международният ромски съюз? Как разбирате искането за признаване легитимността на различието на ромите?

ВЪПРОСИ И ЗАДАЧИ:

1. Проследете разселването на ромите на европейския континент. Ползвайте картата. Каква е връзката между политическите промени в Източна Европа в началото на 90-те години и миграцията на ромите?
2. Характеризирайте културата на циганската общност: език, религия, начин на живот.
3. Анализирайте най-трайните характеристики на културната самобитност на тази етнокултурна общност.
4. Попълнете сравнителна таблица за политиката, прилагана от управляващите спрямо ромите във времето, като отразите: времето, целите, средствата, резултатите.
5. Посочете доказателства за провала на политиката на насилствено интегриране и асимилация.
- *6. Защо се смята, че откритото заявяване на ромската идентичност е повратен момент в историята на тази транснационална общност?